

Sygn. akt: II AKa 310/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący	SSA Waldemar Szmidt
Sędziowie	SSA Robert Kirejew (spr.) SSO del. Rafał Doros
Protokolant	Agnieszka Przewoźnik

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Tychach Pawła Marcinkiewicza

po rozpoznaniu w dniu 17 lutego 2021 r. sprawy

R. S. s. H. i E., ur. (...) w T.

oskarżonego z art. 171 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe w zb.
z art. 286§1 kk w zw. z art. 12§1 kk przy zast. art. 11§2 kk w zw. z art. 65§1 kk i inne

na skutek apelacji prokuratora i obrońcy oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 22 czerwca 2020 roku

sygn. akt XVI K 138/19

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) w miejsce rozstrzygnięć zawartych w punktach 1 i 2 uznaje R. S. za winnego tego, że w okresie od stycznia 2012 roku do 30 kwietnia 2014 roku w T. oraz innych miejscowościach na terenie kraju, bez zezwolenia i wbrew przepisom ustawy – Prawo bankowe, prowadził działalność polegającą na gromadzeniu środków pieniężnych innych osób fizycznych celem obciążenia ich ryzykiem poprzez wymianę na inne waluty oraz handel tymi walutami na rynku F., przy czym działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w wykonaniu powziętego z góry zamiaru doprowadził niżej wymienione osoby do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w łącznej kwocie nie mniejszej niż 2.057.623,- złotych, wprowadzając je w błąd co do prawdopodobieństwa osiągnięcia umówionych zysków w wyniku zainwestowania ich środków na rynku F. oraz rzeczywistego związanego z tym ryzyka inwestycyjnego, podpisując z nimi pozorne umowy pożyczki, gwarantowane w niektórych przypadkach weksłami, wyzyskując ich błędne przekonanie, że przekazane mu pieniądze zostaną zwrócone, czyniąc sobie z tego stałe źródło dochodu i powodując stratę w mieniu:

- G. S. w kwocie 23.100,- złotych,
- W. C. w kwocie 9.825,- złotych,

- M. B. (1) w kwocie 31.500,- złotych,
- W. O. w kwocie 118.000,- złotych,
- B. S. w kwocie 41.250 złotych,
- K. R. w kwocie 110.000,- złotych,
- J. O. w kwocie 107.000,- złotych,
- H. R. w kwocie 48.000,- złotych,
- P. D. w kwocie 37.272,- złotych,
- W. W. w kwocie 22.500,- złotych,
- M. K. (1) w kwocie 3.800,- złotych,
- J. W. w kwocie 18.000,- złotych,
- A. M. w kwocie 18.600,- złotych,
- T. K. w kwocie 20.000,- złotych,
- B. Ż. (1) w kwocie 18.500,- złotych,
- R. B. w kwocie 168.800,- złotych,
- M. K. (2) w kwocie 5.000,- złotych,
- T. O. w kwocie 18.660,- złotych,
- P. S. w kwocie 4.000,- złotych,
- P. M. w kwocie 10.740,- złotych,
- R. M. w kwocie 40.000,- złotych,
- M. M. w kwocie 27.500,- złotych,
- M. K. (3) w kwocie 29.500,- złotych,
- K. F. w kwocie 14.200,- złotych,
- M. K. (4) w kwocie 70.000,- złotych,
- A. G. (1) w kwocie 50.000,- złotych,
- J. P. w kwocie 8.500,- złotych,
- B. T. w kwocie 450.000,- złotych,
- M. G. (1) w kwocie 185.000,- złotych,
- K. T. w kwocie 15.000,- złotych,
- D. L. w kwocie 50.000,- złotych,

- B. L. w kwocie 58.000,- złotych,
- W. R. w kwocie 34.710,- złotych,
- T. L. w kwocie 8.500,- złotych,
- M. K. (5) w kwocie 50.000,- złotych,
- M. K. (6) w kwocie 79.500,- złotych,
- A. G. (2) w kwocie 16.000,- złotych,
- A. C. w kwocie 11.666,- złotych,
- M. O. (1) w kwocie 25.000,- złotych,

czym wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 171 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Prawo bankowe i z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., w zw. z art. 12 § 1 k.k., w związku z art. 11 § 2 k.k., w zw. z art. 65 § 1 k.k.

i za to na mocy art. 294 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 3 k.k. i w zw. z art. 65 § 1 k.k. oraz na podstawie art. 33 § 1, 2 i 3 k.k. skazuje go na karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności oraz grzywnę w wymiarze 250 (dwustu pięćdziesięciu) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 200,- (dwieście) złotych;

b) uchyla rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 3 i uniewinnia R. S. od popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie II części wstępnej wyroku;

c) uchyla rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 4;

d) w punkcie 5 podwyższa kwotę przyznanego radcy prawnemu M. K. (7) wynagrodzenia wraz z VAT i kosztami dojazdu tytułem obrony z urzędu oskarżonego w postępowaniu przed sądem I instancji do wysokości 2.584,59 (dwa tysiące pięćset osiemdziesiąt cztery i 59/100) złotych;

2. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

3. zasądza od Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Katowicach) na rzecz adw. A. B. – Kancelaria Adwokacka w K. – kwotę 738,- (siedemset trzydzieści osiem) złotych, w tym VAT, tytułem kosztów obrony udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

4. zasądza od R. S. na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze, w kwocie 758,- (siedemset pięćdziesiąt osiem) złotych oraz opłatę za obie instancje w wysokości 10.400,- (dziesięć tysięcy czterysta) złotych.

SSO del. Rafał Doros SSA Waldemar Szmidt SSA Robert Kirejew

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 310/20
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2	

1. **CZĘŚĆ WSTĘPNA**

1.1. **Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji**

Wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 22 czerwca 2020 r., sygn. akt XVI K 138/19

1.2. **Podmiot wnoszący apelację**

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. **Granice zaskarżenia**

1.1.1. **Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.1.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. **Wnioski**

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

1.5. Ustalenie faktów

1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.				
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				

1.6. Ocena dowodów

1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

1.1.6. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
3.1.	Zarzut z punktu 1 apelacji oskarżyciela publicznego: obrazy przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu, a to art. 11 § 2 k.k. poprzez niezastosowanie tego przepisu w wyniku niezasadnego przyjęcia, że zachowanie oskarżonego wyczerpuje znamiona dwóch czynów zabronionych opisanych w punktach 1 i 2 wyroku, podczas gdy zachowanie oskarżonego należy uznać za jeden czyn w znaczeniu ontologicznym, wobec czego winno zostać zakwalifikowane z art. 171 ust. 1 ustawy Prawo bankowe w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		

Zarzut ten zasadniczo okazał się trafny, chociaż nie dokładnie z tych względów, które wskazane zostały w argumentacji przedstawionej dla jego poparcia.

W punkcie 1 aktu oskarżenia zarzucono R. S. popełnienie jednego przestępstwa polegającego na tym, że w okresie od stycznia 2012 roku do 30 kwietnia 2014 roku w T. i innych miejscowościach, bez zezwolenia, wbrew przepisom ustawy Prawo bankowe, prowadził działalność polegającą na gromadzeniu środków pieniężnych od wymienionych w tym zarzucie osób fizycznych w określonych tam kwotach, celem obciążenia tych środków ryzykiem poprzez ich wymianę na inne waluty na rynku F., a następnie handel tymi walutami na rzeczonym rynku, przy czym jednocześnie, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, miał doprowadzić wymienioną imiennie większość z tych osób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem łącznie wielkiej, określonej w zarzucie, wartości, na którą składały się kwoty ostatecznie nie zwrócone, poprzez wprowadzenie tych osób w błąd co do zamiaru i możliwości wywiązania się ze zobowiązania oraz co do prawdopodobieństwa osiągnięcia umówionych zysków z inwestycji na rynku F., jak również co do rzeczywistego ryzyka inwestycyjnego i rzeczywistego przeznaczenia części inwestowanych środków, przy czym z popełnionego przestępstwa miał uczynić sobie stałe źródło dochodów. W akcie oskarżenia przyjęto, że to zarzucane przestępstwo powinno być zakwalifikowane jako występki z

art. 171 ust. 1 ustawy Prawo bankowe w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

Sąd Okręgowy w Katowicach w punkcie 1 zaskarżonego wyroku uznał oskarżonego za winnego tego, że w okresie od stycznia 2012 roku do 30 kwietnia 2014 roku w T. i innych miejscowościach bez zezwolenia, wbrew przepisom ustawy Prawo bankowe, prowadził działalność polegającą na gromadzeniu środków pieniężnych od osób fizycznych, celem obciążenia tych środków ryzykiem poprzez ich wymianę na inne waluty na rynku F., a następnie handel tymi walutami na rzeczonym rynku, czyniąc sobie z tego stałe źródło dochodu, co zakwalifikowane zostało jako przestępstwo z art. 171 ust. 1 ustawy Prawo bankowe w zw. z art. 12 § 1 k.k. i w zw. z art. 65 § 1 k.k.

W punkcie 2 tegoż wyroku oskarżony został uznany za winnego tego, że w tym samym czasie i miejscu, co w pkt.1, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, doprowadził osoby wymienione w drugiej części zarzutu z punktu 1 aktu oskarżenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem łącznie wielkiej wartości, na którą składały się kwoty wymienione w tej części a.o., poprzez wprowadzenie tych osób w błąd co do zamiaru i możliwości wywiązania się ze zobowiązania oraz co do prawdopodobieństwa osiągnięcia umówionych zysków z inwestycji na rynku F., jak również co do rzeczywistego ryzyka inwestycyjnego i rzeczywistego przeznaczenia części inwestowanych środków, przy czym z popełnionego

przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodów, tj. za winnego przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i art. 65 § 1 k.k.

Należy przyznać rację oskarżycielowi publicznemu, że zachowania oskarżonego opisane w punktach 1 i 2 zaskarżonego wyroku stanowią ten sam czyn w rozumieniu przepisu art. 11 § 1 k.k., ponieważ obejmują jeden i ten sam fragment aktywności życiowej oskarżonego poddawany ocenie przez pryzmat norm prawa karnego. Zauważyć bowiem trzeba, że opisane w punkcie 1 wyroku sądu I instancji czynności polegały na gromadzeniu środków pieniężnych od osób fizycznych, a następnie inwestowaniu ich na rynku F., a z kolei działania wskazane w punkcie 2 sprowadzały się do doprowadzania innych osób fizycznych w oszukańczy sposób do rozporządzenia ich mieniem w postaci kwot przekazanych oskarżonemu celem inwestowania na rynku F. i nie zwróconych. Owo gromadzenie z punktu 1 odbywało się przecież właśnie poprzez doprowadzanie innych osób fizycznych do rozporządzania swoim mieniem w postaci przekazywania kwot pieniężnych oskarżonemu, aby obracał nimi na rynku walutowym F.. Nie ulega zatem wątpliwości, że w dwóch pierwszych punktach kwestionowanego orzeczenia chodzi o tożsamy kompleks zachowań R. S. poddawany karnoprawnemu wartościowaniu, zaistniały w tym samym miejscu i czasie, jedynie opisywany w nieco odmienny sposób i z innych punktów widzenia. Dlatego trafnie prokurator postuluje ujmowanie tych zachowań jako jednego czynu, co przyjęte było również w pierwszym punkcie skargi zasadniczej. W niniejszej

sprawie sąd I instancji, przyjmując osobną kwalifikację prawną działań oskarżonego raz jako występku z art. 171 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe, a drugi raz jako przestępstwa oszustwa czynem ciągłym w odniesieniu do mienia znacznej wartości, błędnie ustalił, że zachodziły dwa odrębne czyny oskarżonego.

W sytuacji, gdy ten sam fragment ludzkiej działalności może wyczerpywać znamiona typów czynów określonych w dwóch przepisach ustawy karnej, rysuje się kilka możliwych sposobów kwalifikacji prawnej, przy czym w konkretnym przypadku zawsze tylko jeden z tych sposobów jest prawidłowy. Osobne kwalifikowanie z każdego z konkurujących przepisów, czyli tzw. idealny zbieg przepisów ustawy, występuje jedynie w przypadku, gdy czyn wyczerpuje jednocześnie znamiona przestępstwa lub wykroczenia i przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego (art. 8 § 1 k.k.s.), tudzież gdy zachodzi zbieg przestępstwa z wykroczeniem (art. 10 § 1 k.k.w.), co nie występowało w niniejszej sprawie. W razie gdy dany czyn miałby wyczerpywać znamiona dwóch typów przestępstw, konieczne jest porównywanie zakresów zastosowania poszczególnego przepisu karnego do sytuacji faktycznych, prowadzące do przyjęcia kwalifikacji prawnej najlepiej oddającej kryminalną zawartość rozpatrywanego czynu. Jeśli rzeczony zakresy nie mają ze sobą części wspólnej, czyli wzajemnie się wykluczają, oznacza to, że w istocie nie zachodzi zbieg przepisów ustawy karnej i możliwe jest zastosowanie w kwalifikacji prawnej tylko jednego z

przepisów, co wyłącza zastosowanie drugiego z nich, więc należy ustalić, który przepis ustawy karnej należy prawidłowo do występującego stanu faktycznego stosować. W przypadku, gdy zakresy zastosowania dwóch przepisów krzyżują się, a nadto w danej sytuacji faktycznej obejmują zarówno obszar wspólny, jak i aspekty ludzkiego zachowania podlegające karnoprawnemu wartościowaniu właściwe tylko dla każdego z tych przepisów, zachodzi tzw. kumulatywny zbieg przepisów ustawy karnej, regulowany przepisami art. 11 § 2 i 3 k.k., skutkujący kwalifikacją kumulatywną z obu przepisów ustawy w związku z art. 11 § 2 k.k. Jeśliby natomiast zakres zastosowania jednego z konkurujących przepisów całkowicie zawierał się w szerszym zakresie zastosowania drugiego z nich, to występuje tzw. pomijalny zbieg przepisów i stosuje się reguły wyłączania wielości ocen, takie jak reguła subsydiarności, czy konsumpcji, ewentualnie zasada *lex specialis derogat legi generali*, co prowadzi do zastosowania kwalifikacji prawnej z jednego tylko przepisu ustawy karnej w pełni oddającego kryminalną zawartość rozpatrywanego czynu.

Na kanwie zaistniałego stanu faktycznego należy wziąć pod uwagę poglądy wyrażane w orzecznictwie i doktrynie odnoszące się do przypadków kolizji norm z art. 171 ust. 1 Prawa bankowego i z art. 286 § 1 k.k. W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2018 r. (sygn. V KK 384/17, OSNK 2018/9/59) oraz w przywołanej w jego uzasadnieniu literaturze prawniczej wyrażono zasługujący na aprobatę pogląd, że dla bytu

przestępstwa z art. 171 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe konieczne jest ustalenie, iż w zamiarze sprawcy opisane w tym przepisie gromadzenie środków pieniężnych następuje pod tytułem zwrotnym. Oznacza to, że wykluczona jest kwalifikacja prawna z art. 171 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe działań polegających na gromadzeniu od osób fizycznych środków pieniężnych bez zamiaru zwrócenia tych środków rzeczonym osobom, natomiast w takiej sytuacji możliwe jest przyjęcie, że sprawca gromadzący środki od innych osób popełniał na ich szkodę przestępstwo oszustwa, jeśli dowiedzie się, że doprowadzał je do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez wprowadzenie w błąd co do zamiaru lub możliwości zwrócenia tych środków. Ponieważ zakresy zastosowania przepisów art. 171 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe oraz art. 286 § 1 k.k. przy wprowadzaniu w błąd co do zamiaru lub możliwości zwrotu pokrzywdzonym gromadzonych środków są rozłączne, nie jest możliwe przyjęcie w odniesieniu do jednego czynu kumulatywnej kwalifikacji prawnej z obu wymienionych przepisów. Zatem proponowana w akcie oskarżenia kwalifikacja prawna przestępstwa zarzucanego oskarżonemu, przy takim opisie czynu, jaki przedstawiono w akcie oskarżenia, była nieprawidłowa.

Niemniej jednak w rozpatrywanej sprawie nie można było ustalić, że R. S. nie miał zamiaru zwrócić środków finansowych osobom, od których je otrzymywał celem przeznaczenia do inwestowania na rynku walutowym F.. Z zeznań świadków - osób, które przekazały oskarżonemu środki finansowe, udostępnionych przez

nie fragmentów korespondencji z oskarżonym, dokumentów w postaci umów pożyczek, które zawierał oskarżony z "inwestorami", częściowo kamouflujących rzeczywisty charakter zawieranych transakcji, a także z faktów, że znaczną część przekazanych mu środków pieniężnych oskarżony zwrócił wpłacającym, w wielu przypadkach także z obiecwanym zyskiem, o czym świadczą zeznania osób nie uznanych za pokrzywdzone w niniejszym postępowaniu oraz porównanie kwot z pierwszej i drugiej części zarzutu ujętego w punkcie 1 aktu oskarżenia, wynika, że R. S. nie wprowadzał osób wymienionych w tym zarzucie w błąd co do swojego zamiaru i możliwości wywiązania się z zobowiązań zaciąganych wobec tych osób. Dlatego możliwe - a wobec zrealizowania pozostałych znamion przestępstwa także konieczne - stało się zakwalifikowanie czynu oskarżonego jako występku z art. 171 ust. 1 ustawy Prawo bankowe. Jednocześnie stwierdzić jednak należy, że mimo niewprowadzania osób przekazujących mu pieniądze w błąd co do zamiaru i możliwości zwrotu gotówki, oskarżony w większości przypadków podstępnie wpływał na ich proces motywacyjny celem skłonienia ich do rozporządzenia mieniem poprzez przekazanie mu środków pieniężnych, wprowadzając je w błąd co do innych kwestii, tj. rzeczywistego poziomu ryzyka inwestycji w waluty na rynku walutowym F. prowadzonych przez oskarżonego, co do prawdopodobieństwa osiągnięcia zakładanych z tego zysków zawyżanego przez oskarżonego, wywołując lub wyzyskując w wielu przypadkach błędne przeświadczenie pokrzywdzonych o

tym, że co najmniej zainwestowane środki pieniężne zostaną im zwrócone. Tym samym dochodziło do wprowadzania pokrzywdzonych w błąd co do innych okoliczności niż działanie oskarżonego pod tytułem zwrotnym, co umożliwia przyjęcie w rozpatrywanym przypadku kumulatywnej kwalifikacji prawnej czynu oskarżonego jako przestępstwa z art. 171 ust. 1 ustawy Prawo bankowe w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., gdyż w realiach faktycznych niniejszej sprawy zakresy zastosowania przepisów art. 171 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe oraz art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i w zw. z art. 12 § 1 k.k. krzyżują się, a nie wykluczają.

Z tych powodów, uwzględniając co do zasady pierwszy zarzut odwoławczy z apelacji prokuratorskiej, sąd odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok, opisując czyny ujęte w punktach 1 i 2 zaskarżonego orzeczenia jako jeden czyn, z jednoczesnym wyeliminowaniem z tegoż opisu wprowadzania przez oskarżonego w błąd pokrzywdzonych co do zamiaru i możliwości wywiązania się z zobowiązania.

Usunięto z opisu czynu także element oszustwa mający polegać na wprowadzaniu pokrzywdzonych w błąd co do rzeczywistego przeznaczenia części inwestowanych środków. Ten fragment postawionego w akcie oskarżenia zarzutu opierał się na twierdzeniu zawartym w wyjaśnieniach oskarżonego z postępowania przygotowawczego, w których podał, że część z uzyskanych od "inwestorów" kwot przeznaczył

na częściowe spłaty osób, które wcześniej przekazały mu pieniądze i zaznaczył, że w jego ocenie 80 % środków było inwestowane na rynku F.. Z kolei na rozprawie R. S. wyjaśniał w odpowiedzi na pytania prokuratora, że środki uzyskane od trzech ostatnich "inwestorów" przeznaczył w 80 % na spłatę poprzednich wierzycieli, przy czym dwoje z nich (o nazwisku K.) w ogóle nie znalazło się wśród osób pokrzywdzonych przestępstwem oszustwa wymienionych w punkcie 2 wyroku sądu I instancji, a wobec braku w tym zakresie zarzutu apelacyjnego na niekorzyść oskarżonego, nie było możliwe czynienie ustaleń faktycznych w II instancji poszerzających krąg pokrzywdzonych oszustwem. Z kolei z zeznań trzeciej z tych osób (M. T.) nie wynikało, aby był zapewniany o inwestowaniu całej przekazanej kwoty na rynku F., a jedynie chodziło mu o uzyskanie procentowego zysku zapisanego w umowie pożyczki. Dlatego z uwagi na brak możliwości dokonania ścisłych ustaleń faktycznych w tym zakresie, pozwalających w szczególności wykazać, których jeszcze pokrzywdzonych i jakich kwot miałyby to dotyczyć, ten element wprowadzania w błąd pominięto w ustaleniach i opisie czynu przyjętych przez sąd odwoławczy.

Ponadto analiza zeznań poszczególnych osób występujących w tym postępowaniu jako pokrzywdzeni przestępstwem oszustwa, której nie dokonał z należytą wnikliwością sąd I instancji, prowadziła do stwierdzenia, że szereg z tych osób nie została przez oskarżonego wprowadzona w błąd lub nie wyzyskano ich błędu w sposób ujęty

w opisie zawartym w wyroku sądu odwoławczego, gdyż wskazywały one, że nie czują się oszukane bądź podawały, że były świadome lub oskarżony informował je o ryzyku inwestowania środków na rynku walutowym F.. Byli to:

- P. G. (k. 113-115, k. 2161), który jedynie opisywał, że miała to być inwestycja na rynku F., nie wspominając, czy R. S. informował go o ryzyku inwestycyjnym;

- A. K. (1) (k. 491-492, k. 2058-2060), z którego wypowiedzi wynikało, że oskarżony mówił mu o istniejącym ryzyku inwestycyjnym i on sam zdawał sobie sprawę, że można na tym zyskać albo stracić;

- D. Ć. (k. 516-517, k. 2076-2077), która stwierdziła, że nie uważa, żeby została przez oskarżonego wprowadzona w błąd i nie czuje się przez niego oszukana;

- M. T. (k. 640-642, k. 2080-2081) zeznający, że oskarżony nie informował, iż obrót walutami wiąże się z ryzykiem, a on sam posiadał ogólną wiedzę na ten temat, więc nie pytał i nie zadał mu pytania, czy na tym interesie można stracić;

- M. G. (2) (k. 2090) twierdzący, że miał świadomość ryzyka, iż obracając na tym rynku można zarówno zyskać, jak i stracić oraz że czuje się oszukany, bo nie otrzymał kwoty, która miała mu zostać wypłacona, jednak nie uważa, aby celowo był wprowadzony w błąd poprzez przedstawianie jakichś nieprawdziwych okoliczności;

- A. K. (2) (k. 2090-2091), który zeznał, że znał ryzyko związane z obrotem na rynku F., a oskarżony przedstawił mu to, że obracając na

tym rynku może zyskać i może stracić;

- J. S. (k. 2091) podający, że oskarżony nie przedstawiał mu żadnych faktów, okoliczności, które w rzeczywistości nie miałyby miejsca, a które miałyby na celu wprowadzić go w błąd albo wyzyskać jego niewiedzę i dodający, że miał pełną świadomość ryzyka, bo sam też jest finansistą;

- K. I. (k. 2102) wypowiadający się, że znał ryzyko związane z obrotem środkami na tej giełdzie i wiedział, że można tutaj dużo zarobić, ale też dużo stracić;

- K. G. (1) (k. 2102), który wskazał, że wiedział, iż na tym rynku można wiele zyskać, jak i wiele stracić, a oskarżony jego zdaniem w żaden sposób celowo nie wprowadzał go w błąd;

- D. M. (k. 894-895, k. 2103), która zeznała, że miała świadomość, iż istnieje ryzyko utraty zainwestowanych środków, bo wie, na czym polega gra na F.;

- J. D. (k. 902-903, k. 2101) podający, że zdawał sobie sprawę, iż istnieje ryzyko wystąpienia strat i nie czuje, żeby oskarżony w jakikolwiek sposób wprowadził go w błąd i oszukał;

- B. G. (k. 911-912, k. 2109), który wskazał, że wiedział, iż obracając środkami finansowymi na rynku F. można zyskać, a można stracić i oskarżony też go o tym informował w rozmowach, które z nim prowadził;

- M. O. (2) (k. 982-983, k. 2111), który wspomniał, że oskarżony mówił, na czym ma polegać inwestycja i informował o ryzyku utraty pieniędzy;

- A. L. (k. 1043-1044, k. 2111) podający, że R. S. informował o możliwości utraty zainwestowanych środków;

- Ł. K. (k. 1122-1123, k. 2155), który przyznał, że nie przypomina sobie, czy oskarżony mówił o ryzyku straty zainwestowanych środków;

- D. T. (k. 1136-1138, k. 2155) zeznający, że od samego początku zdawał sobie sprawę z ryzyka inwestowania na giełdzie i R. S. też mówił o ryzyku;

- Ł. Z. (1) (k. 1234-1235, k. 2157), który wskazał, że oskarżony informował, iż ryzyko utraty pieniędzy jest duże, ale miała to być pewna inwestycja;

- M. B. (2) (k. 908-909, k. 2110) opisujący jedynie, że inwestował za pośrednictwem strony (...), gdzie wybiera się osobę, która obraca pieniędzmi i to mógł być R. S., jednak świadek nie relacjonował żadnych szczegółowych kontaktów z oskarżonym, lecz dodał, że był świadomy, iż zainwestowane pieniądze mogą przepaść;

- D. B. (k. 2102), który zeznał, że znał ryzyko obrotu i działań finansowych na rynku F., a oskarżony nie wprowadzał go w żaden sposób w błąd i nie czuje do niego żadnych pretensji;

- W. B. (k. 1148-1150, k. 2155) stwierdzający, że miał świadomość, iż może stracić, gdyż wiedział, że to bardzo ryzykowny rynek;

- J. K. (k. 691-692, k. 2082), który wyraźnie zaznaczał, że nie czuje się oszukany przez oskarżonego.

Działanie w stosunku do tych osób wyeliminowano z

opisu przestępstwa przypisanego oskarżonemu przez sąd odwoławczy.		
Wniosek		
<p>O zmianę zaskarżonego wyroku przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uznanie, że czyny opisane przez sąd I instancji w punktach 1 i 2 wyroku stanowią jeden czyn zabroniony, realizujący znamiona art. 171 ust. 1 ustawy Prawo bankowe w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i wymierzenie za ten czyn kary 5 lat pozbawienia wolności i kary 100.000 złotych grzywny; - zmianę punktu 4 wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu kary łącznej w wymiarze 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. 	<ul style="list-style-type: none"> # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny 	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
<p>Zgodnie z rozważaniami przedstawionymi przy omawianiu zasadności pierwszego zarzutu odwoławczego, trafny okazał się wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uznanie, że czyny opisane w jego punktach stanowią w istocie jeden czyn oskarżonego, który winien zostać zakwalifikowany kumulatywnie jako przestępstwo z art. 171 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe i z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. Dlatego sąd odwoławczy dokonał wnioskowanej zmiany, przy czym konieczne było opisanie czynu przypisywanego oskarżonemu na</p>		

nowo - z uwzględnieniem w ramach jednego czynu tych jego elementów, które odpowiadają znamionom obu występków objętych kumulatywną kwalifikacją prawną. Jednocześnie z przedstawionych powyżej względów wyeliminowano z opisu zunifikowanego czynu stwierdzenie, że oskarżony wprowadzał pokrzywdzonych w błąd co do zamiaru i możliwości wywiązania się z zobowiązania, jak również usunięto działania na szkodę osób, których przytoczone powyżej zeznania nie dawały podstaw do stwierdzenia, że oskarżony przed przyjęciem od nich pieniędzy wprowadził je w błąd lub wykorzystał błędne przeświadczenie, że przynajmniej zainwestowane środki zostaną im z pewnością zwrócone. Pominięto więc w opisie czynu następujące osoby: P. G., A. K. (1), D. Ć., M. G. (2), A. K. (2), K. I., K. G. (1), D. M., J. D., B. G., M. O. (2), A. L., Ł. K., D. T., Ł. Z. (1), M. B. (2), D. B., W. B. i J. K..

Sąd odwoławczy wymierzając karę za nowo opisany czyn nie w całości uwzględnił wnioszek prokuratora co do kar. Zgodnie z dyspozycją art. 11 § 3 k.k. podstawą wymiaru kary był w tym przypadku przepis art. 294 § 1 k.k., dlatego nie było można wymierzyć oskarżonemu grzywny w formie kwotowej, jaką przewiduje art. 171 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe, zaś kara pozbawienia wolności musiała zostać orzeczona powyżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia, tj. w wymiarze powyżej 1 roku z uwagi na zastosowanie przepisu art. 65 § 1 k.k. Wziąwszy pod uwagę z jednej strony względnie wysoki stopień społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu, zrealizowanie znamion dwóch typów przestępstw, przez co

doszło do naruszenia dwóch różnych dóbr chronionych prawem, długotrwałość przestępnego działania, pokrzywdzenie wielu osób, ale także uwzględniając jako okoliczności łagodzące fakt uprzedniej niekaralności oskarżonego, tryb jego życia, zachowanie się po popełnieniu przestępstwa, przyczynienie się w pewnym stopniu do popełnienia przestępstwa przez osoby powierzające mu środki pieniężne w nadziei osiągnięcia wysokiego zysku bez dokonania należytych sprawdzeń wiarygodności oskarżonego oraz rozeznania podejmowanego ryzyka inwestycyjnego oraz znamieny fakt, że żadna z tych osób nie złożyła przed wszczęciem niniejszego postępowania zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, jak również mając w polu widzenia węższy zakres przestępstwa oszustwa przypisanego oskarżonemu przez sąd II instancji w porównaniu do orzeczenia Sądu Okręgowego, tj. wyeliminowanie niektórych z przyjętych uprzednio istotnych sposobów wprowadzenia w błąd i ograniczenie liczby pokrzywdzonych oszustwem oraz pomniejszenie łącznej kwoty przedmiotu przestępstwa, sąd odwoławczy uznał, że karą adekwatną do wszystkich wymienionych czynników wpływających na jej wymiar oraz spełniającą wszystkie funkcje kary, w tym wychowawczą i prewencyjną wobec sprawcy oraz w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, będzie kara 3 lat pozbawienia wolności.

Ponieważ czyn oskarżonego miał w głównej mierze charakter majątkowy, a sprawca działał w zamiarze osiągnięcia znacznej

korzyści majątkowej w postaci stałych dochodów, orzeczono także na podstawie przepisów art. 33 § 1, 2 i 3 k.k. grzywnę obok kary pozbawienia wolności, której wymiar (250 stawek dziennych) odzwierciedla wszystkie przytoczone okoliczności obciążające i łagodzące, natomiast wysokość stawki dziennej (200 złotych) odpowiednia jest do zdolności zarobkowych oskarżonego.

Z uwagi na przedstawione powyżej okoliczności przemawiające przeciwko możliwości przypisania oskarżonemu popełnienia przestępstwa oszustwa na szkodę A. K. (1), wynikające z braku podstaw do stwierdzenia, że oskarżony wprowadził go w błąd lub wyzyskał jego błędne przeświadczenie przed rozporządzeniem mieniem polegającym na przekazaniu środków pieniężnych celem inwestowania ich na rynku walutowym F., co rysuje się jeszcze bardziej wyraziście w sytuacji ponownego przekazania takich środków dwa lata później mimo poniesionej wcześniej straty, konieczna była zmiana zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od przestępstwa pojedynczego oszustwa ujętego w punkcie 3 zaskarżonego wyroku. Takie rozstrzygnięcie uczyniło bezprzedmiotowym wniosek prokuratora o wymierzenie oskarżonemu R. S. kary łącznej pozbawienia wolności, a także spowodowało konieczność uchylecia orzeczenia o karze łącznej zawartego w punkcie 4 zaskarżonego wyroku.

3.2.

Zarzut z punktu 2 apelacji oskarżyciela publicznego: obrazy przepisów prawa materialnego w

zasadny

częściowo zasadny

	zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu, a to art. 12 § 1 k.k., poprzez jego niezasadne zastosowanie i uznanie, że przestępstwo przypisane oskarżonemu w punkcie 1 wyroku stanowiło czyn ciągły, podczas gdy czyn zabroniony stypizowany w art. 171 ust. 1 ustawy Prawo bankowe jest przestępstwem trwałym.	# niezasadny
Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Przyznać trzeba, że występki z art. 171 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe, z uwagi na określenie ujętej w nim czynności sprawczej jako prowadzenia działalności polegającej na gromadzeniu środków pieniężnych od innych podmiotów w określonym celu należy do przestępstw tzw. wieloczynowych (zbiorowych), dla zrealizowania znamion których trzeba wykonać pewną ilość czynności, a nadto może być także przestępstwem trwałym, jeśli sprawca bezprawnie stanie się sprawcą bezprawnym i będzie utrzymywał przez pewien czas, tj. w tym wypadku kontynuował działalność w postaci gromadzenia i obciążania ryzykiem środków finansowych od osób fizycznych. Dlatego trafnie prokurator podniósł w apelacji, że co do zasady niewłaściwe jest stosowanie przy kwalifikacji prawnej czynu jako występków z art. 171 ust. 1 Prawa bankowego również konstrukcji czynu ciągłego z art. 12 § 1 k.k., która jest w takim przypadku zbędna, chyba że chodzi o kilka takich działalności prowadzonych równoległe lub kolejno z góry powziętym zamiarem, co nie wystąpiło w rozpatrywanej sprawie. Dlatego za niewłaściwą należy uznać		

<p>kwalfikację prawną przyjętą w punkcie 1 zaskarżonego wyroku z art. 171 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe w zw. z art. 12 § 1 k.k.</p> <p>Problem ten jednak dezaktualizuje się wobec uznania, zgodnie zresztą z postulatem apelującego oskarżyciela publicznego, że działania ujęte w punktach 1 i 2 orzeczenia sądu I instancji stanowią jeden czyn, podlegający kumulatywnej kwalifikacji prawnej, w której z uwagi na wielokrotne dokonywanie oszustw wobec różnych osób z podjętym z góry zamiarem przez sprawcę, konieczne jest przyjęcie kwalifikacji prawnej w zw. z art. 12 § 1 k.k.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>O zmianę zaskarżonego wyroku przez uznanie, że czyny opisane przez sąd I instancji w punktach 1 i 2 wyroku stanowią jeden czyn zabroniony, realizujący znamiona art. 171 ust. 1 ustawy Prawo bankowe w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Wniosek był zasadny i został uwzględniony z powodów przedstawionych w niniejszym uzasadnieniu w punkcie 3.1. W kwalifikacji prawnej czynu opisanego na nowo w punkcie 1 wyroku sądu odwoławczego, obejmującego zachowania opisane uprzednio odrębnie w punktach 1 i 2 zaskarżonego wyroku, przyjęto związek art. 286 § 1 k.k. w zw. z</p>		

<p>art. 294 § 1 k.k. z przepisem art. 12 § 1 k.k. i nie przyjęto takiego bezpośredniego powiązania art. 12 § 1 k.k. z art. 171 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe.</p>		
<p>3.3.</p>	<p>Zarzut z punktu 3 apelacji oskarżyciela publicznego: obrazy przepisów prawa materialnego, a to art. 46 § 1 k.k., polegającej na nieorzeczeniu przez sąd I instancji obowiązku naprawienia szkody w stosunku do pokrzywdzonego Ł. Z. (1), pomimo złożenia przez niego wniosku o orzeczenie tego obowiązku.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Z powodów przedstawionych w punkcie 3.1 niniejszego uzasadnienia sąd odwoławczy, zmieniając opis czynu przypisanego R. S., wyeliminował z niego dokonanie oszustwa na szkodę Ł. Z. (1), wobec przyjęcia, że nie został on wprowadzony w błąd, ani nie wyzyskano jego błędnego przeświadczenia przed rozporządzeniem mieniem polegającym na przekazaniu środków finansowych oskarżonemu celem zainwestowania ich na rynku walutowym F.. Wobec rozstrzygnięcia przez sąd II instancji, że nie doszło w tym przypadku do popełnienia przestępstwa oszustwa na szkodę Ł. Z. (1), nie było podstaw do orzeczenia obowiązku naprawienia szkody na jego rzecz.</p>		
<p>Wniosek</p>		

<p>O orzeczenie obowiązku naprawienia szkody w całości, tj. w kwocie 10.000 złotych, od R. S. na rzecz pokrzywdzonego Ł. Z. (1).</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Związłe o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Wobec braku podstaw do orzeczenia środka kompensacyjnego na rzecz Ł. Z. (1) niemożliwa była postulowana przez oskarżyciela publicznego w apelacji zmiana zaskarżonego wyroku w tym kierunku.</p>		
<p>3.4.</p>	<p>Zarzut z punktu I.1 tirit pierwsze apelacji obrońcy: obraży przepisów postępowania mającej wpływ na wynik sprawy, tj. art. 7 k.p.k. poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów, polegające na przekroczeniu jej granic i uznaniu, że oskarżony w okresie od stycznia 2012 r. do dnia 30 kwietnia 2014 r. uczynił sobie stałe źródło dochodów z działalności polegającej na gromadzeniu środków pieniężnych innych osób fizycznych celem ich obciążenia ryzykiem poprzez ich wymianę na inne waluty na rynku F., a następnie handlem tymi walutami na tym rynku, wówczas gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego, w tym z zeznań pokrzywdzonych nie wynika, czy z ww. działań oskarżony osiągnął dochody i w jakiej były one wysokości, albowiem większość pokrzywdzonych zeznawała, że nie jest im wiadome, na jaki cel faktycznie zostały przeznaczone przekazane przez nich środki.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>

<p>Zwiężle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>	
<p>Zarzut ten dotyczył w istocie nie tyle naruszenia przepisu art. 7 k.p.k. regulującego zasady swobodnej sędziowskiej oceny dowodów, gdyż apelująca nie kwestionowała przyznania przez sąd I instancji waloru wiarygodności poszczególnym dowodom, w szczególności zeznaniom osób, które przekazały swoje środki finansowe oskarżonemu, ile wskazywał na sugerowany przez obrońcę błąd w ustaleniach faktycznych sądu I instancji co do przyjętego faktu, że z działalności przypisanej oskarżonemu w punktach 1 i 2 zaskarżonego orzeczenia (połączonej w jeden czyn przez sąd odwoławczy) uczynił on sobie stałe źródło dochodu.</p> <p>Tak rozumiany zarzut odwoławczy nie został uznany za zasadny. Z całego zebranego w tej sprawie materiału dowodowego wynikało, że celem działalności oskarżonego objętej postępowaniem w tej sprawie było gromadzenie od osób fizycznych środków pieniężnych i inwestowanie ich następnie na rynku walutowym F., ukierunkowane na uzyskanie zysków finansowych, które w umówionej części, odzwierciedlonej w zawieranych dla pozoru umowach pożyczki, miała przypaść "inwestorom", natomiast nadwyżka zysku miała stanowić źródło dochodów dla oskarżonego. R. S. nie podejmował się inwestowania cudzych środków na rynku walutowym F. pod tytułem darmym, tylko zakładał wypracowanie zysków na tyle wysokich, aby możliwe było spłacenie "inwestorom"</p>	

przekazanych środków wraz z umówionymi odsetkami i zatrzymanie reszty zysków dla siebie. W wielu przypadkach udało mu się takie zyski z obrotu środkami finansowymi na rynku F. osiągnąć, czego dowodzą zeznania wielu osób przesłuchanych w postępowaniu przygotowawczym, które zostały spłacone w całości, jednakże w odniesieniu do większości "inwestorów", w tym osób występujących jako pokrzywdzeni w tym postępowaniu, przedsięwzięcie się nie powiodło i ostatecznie zakończyło się finansowym fiaskiem. Przy ocenie, czy można w związku z tym przyjąć, że oskarżony z przypisanego mu proceduru obciążania ryzykiem środków pieniężnych gromadzonych od innych osób, przy wprowadzaniu ich w błąd co do istnienia i rozmiarów tego ryzyka, uczynił sobie stałe źródło dochodów, należy uwzględnić godny aprobaty pogląd wyrażony w orzecznictwie (np. post. SN z 8 stycznia 2015 r., sygn. V KK 165/14, OSNKW 2015/6/49) i doktrynie (J. Majewski w: W. Wróbel (red.), A. Zoll (red.) i in., Kodeks karny. Część ogólna. Tom I. Część II. Komentarz do art. 53-116, WK 2016, teza 10 do art. 65) sprowadzający się do twierdzenia, że jeżeli sprawca, popełniając przestępstwo, zakłada, że prowadzenie proceduru przestępnego będzie dla niego odpowiednio trwałym źródłem w miarę regularnych dochodów, to jest "sprawcą, który z popełnienia przestępstwa uczynił sobie stałe źródło dochodu" w rozumieniu art. 65 § 1 k.k., chociażby nawet ostatecznie ów zamysł sprawcy nie został urzeczywistniony z takich czy innych powodów. Taka właśnie sytuacja wystąpiła w rozpatrywanym przypadku, co sprawia, że ustalenie

<p>sądu I instancji oraz II instancji przy przemodelowaniu przypisanego czynu, że R. S. uczynił sobie z popełnionego przestępstwa stałe źródło dochodu, nie było obarczone błędem, a także nie zostało poczynione na skutek oceny dowodów przeprowadzonej z podnoszonym nietrafnie naruszeniem przepisu art. 7 k.p.k.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Z tym zarzutem nie został powiązany przez apelującego obrońcę konkretny wniosek odwoławczy, a jedynie ogólnie wniesiono o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania w całości, ewentualnie o zmianę w całości na korzyść oskarżonego zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Wniosek o umorzenie postępowania nie był związany z tym zarzutem, natomiast uniewinnienia oskarżonego od przypisanego mu przestępstwa nie uzasadnia podniesiony nietrafnie zarzut odnoszący się do przyjęcia, że z popełnionego przestępstwa oskarżony uczynił sobie stałe źródło dochodów.</p>		
<p>3.5.</p>	<p>Zarzut z punktu I.1 tiret drugie apelacji obrońcy: obraży przepisów postępowania mającej wpływ na wynik sprawy, tj. art. 7 k.p.k. poprzez naruszenie</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>

zasady swobodnej oceny dowodów, polegające na przekroczeniu jej granic i uznaniu, że oskarżony w okresie od stycznia 2012 r. do dnia 30 kwietnia 2014 r. doprowadził szereg osób do niekorzystnego rozporządzenia mieniem wielkiej wartości w łącznej kwocie nie mniejszej niż 2.710.402 zł poprzez wprowadzenie tych ludzi w błąd co do zamiaru i możliwości wywiązania się z zobowiązania oraz co do prawdopodobieństwa osiągnięcia przez nich umówionych zysków w wyniku inwestycji na rynku F., przez co wyzyskał ich błędne przekonanie, że przekazane mu pieniądze zostaną zwrócone, czyniąc sobie z tego stałe źródło dochodu, wówczas gdy ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności zeznań oskarżonego i zeznań pokrzywdzonych nie wynika, że oskarżony działał ze z góry powziętym zamiarem i że celowo wprowadził ludzi w błąd, ani że wyzyskał ich błędne przekonanie, ani że uczynił sobie z ww. działań stałe źródło dochodu, albowiem większość osób poszkodowanych w zeznaniach potwierdziła, że oskarżony informował ich o ryzyku związanym z inwestycjami, w tym m.in., że można stracić, tak jak np. na akcjach na giełdzie czy innych inwestycjach finansowych, co więcej, pokrzywdzeni wprost mówili, że oskarżony nie wprowadzał ich w błąd i że nie czują się oszukani (por. np. zeznania B. G., J. D., K. G. (2), D. B., T. O., M. G. (2), N. T., D. Ć.), wiedzieli, że oskarżony nie jest zawodowym finansistą, jak również pokrzywdzeni zeznawali, że nie mają wiedzy co do tego, czy oskarżony przywłaszczył sobie przekazane mu pieniądze, czy on z tych inwestycji spłacał innych swoich wierzycieli, co więcej zeznawali, że oskarżony

stracił pieniądze na skutek "złej koniunktury na rynku F." (por. zeznania N. T., M. K. (1)) oraz że nie informowali oskarżonego o tym, że nie inwestowali wcześniej na rynku finansowym i nie mają wiedzy na ten temat, tak aby uzasadniało to przekazywanie im przez oskarżonego szczegółowych informacji na temat zasad działania tego typu inwestycji, jak również pokrzywdzeni nie pytali oskarżonego o jakiegokolwiek sprawozdania finansowe z jego działalności, zestawienia zysków czy strat, co wzbudzało u oskarżonego uzasadnione okolicznościami przekonanie, że pokrzywdzeni są świadomi możliwości wywiązania się z zobowiązania i prawdopodobieństwa osiągnięcia zysków na rynku F. (por. np. zeznania M. K. (5)), a ponadto ocenie przyjętej przez sąd co do powziętego z góry zamiaru wprowadzenia ludzi w błąd i uczynienia sobie z ww. działań stałego źródła dochodów przeczy okoliczność, że oskarżony spłacił wielu pokrzywdzonych w całości, a niektórych częściowo, jak również przyznawana przez wielu pokrzywdzonych okoliczność, że oskarżony podpisywał z częścią z nich ugody, w których zobowiązywał się do spłaty przekazanych mu środków pieniężnych, czego zgodnie z zasadami doświadczenia nie czyniłby przecież w sytuacji, kiedy zamierzał ich oszukać, jak również przyjętej przez sąd ocenie przeczy okoliczność, że zdecydowana większość osób nie "czuła się" oszukana, żaden z pokrzywdzonych nie wniósł do sądu przeciwko R. S. powództwa cywilnego o zapłatę, ani nie zawiadomił organów ścigania o działaniach oskarżonego.

<p>Zwiążle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>	
<p>Także i ten zarzut odwoławczy obrońcy, mimo że miał dotyczyć, według wstępnego opisu punktu 1 apelacji, obrazy przepisu art. 7 k.p.k, w rzeczywistości nie odnosił się do nieprawidłowości w ocenie materiału dowodowego, jakich miałby dopuścić się sąd I instancji, tylko kwestionowano w nim ustalenia faktyczne sprowadzające się do uznania R. S. za winnego przypisanego mu przestępstwa oszustwa.</p> <p>Przy takim rozumieniu wskazanego zarzutu apelacyjnego, należało uznać go za częściowo zasadny.</p> <p>Jak przedstawiono to już wyżej - w punkcie 3.1 niniejszego uzasadnienia, całość materiału dowodowego zebranego w toku postępowania karnego w tej sprawie upoważniała do przyjęcia, że oskarżony R. S. miał zamiar i potencjalne możliwości, aby wywiązać się z zobowiązań zaciągniętych wobec osób wskazanych w akcie oskarżenia jako pokrzywdzeni przestępstwem oszustwa. Co do tych okoliczności nie wprowadzał rzeczonych osób w błąd i dlatego z opisu czynu przyjętego przez sąd odwoławczy usunięto zapisy o błędzie co do zamiaru i możliwości zrealizowania zobowiązań przez oskarżonego. Ponadto, jak wskazano w punkcie 3.1 tego uzasadnienia, faktycznie w odniesieniu do szeregu wymienionych tam imiennie "inwestorów" oskarżony nie dopuścił się żadnego wprowadzenia w błąd lub wyzyskania błędnego przeświadczenia, gdyż z wypowiedzi</p>	

procesowych tych osób wynikało, że albo byli oni świadomi istniejącego ryzyka utraty środków przekazywanych oskarżonemu w wyniku następującego później obrotu nimi na rynku walutowym F., albo oskarżony informował ich o takim ryzyku, albo, oceniając wszystkie dotyczące ich okoliczności sprawy, nie czuli się w żaden sposób przez R. S. oszukani. Do tych osób należeli wymienieni w zarzucie: B. G., J. D., K. G. (1), D. B., M. G. (2), D. Ć., a także N. T., który w ogóle nie został ujęty w prokuratorskim zarzucie, wraz z wieloma innymi jeszcze świadkami, jako pokrzywdzony oszustwem. Oprócz tego sąd II instancji, po dokonaniu analizy zeznań wszystkich świadków stwierdził, że o wprowadzeniu w błąd lub wyzyskaniu błędu przez oskarżonego w sposób opisany w przypisanym czynie nie może być też mowy w odniesieniu do P. G., A. K. (1), M. T., Ł. Z. (2), A. K. (2), J. S., K. I., D. M., M. O. (2), A. L., Ł. K., D. T., Ł. Z. (1), M. B. (2), W. B. i J. K.. Wszystkie te osoby wyeliminowane zostały z opisanego na nowo czynu przypisanego oskarżonemu w instancji odwoławczej, a łączna kwota stanowiąca przedmiot przestępstwa oszustwa dokonanego czynem ciągłym została pomniejszona o sumy przekazane przez wymienione osoby i wyniosła po tej korekcie 2.057.623,- złote. Jednocześnie brak było podstaw do uogólnienia sytuacji dotyczących wymienionych osób na pozostałych występujących w tej sprawie pokrzywdzonych, gdyż z zeznań przesłuchanego w tej sprawie licznego grona świadków wynikało, że zachowania oskarżonego w stosunku do każdego z nich były zindywidualizowane i to, że niektórych z nich nie musiał

w żaden sposób wprowadzać w błąd, aby nakłonić ich do powierzenia mu środków pieniężnych celem inwestowania na rynku F., nie oznaczało, że innych nie skłaniał do tego podstępem, wprowadzając je w błąd co do rzeczywistego ryzyka inwestycji, prawdopodobieństwa osiągnięcia zysku bądź wyzyskując błędne przeświadczenie o niemożliwości utraty zainwestowanych pieniędzy. I tak np. wspomnianego w apelacji obrońcy T. O. oskarżony zapewniał, że przeprowadza operacje finansowe bardzo bezpiecznie i ryzyko straty wynosi najwyżej około 10-25 % zainwestowanej kwoty (k. 2087-2088), a M. K. (5) wg jego zdania niedostatecznie poinformował o istniejącym ryzyku utraty zainwestowanej gotówki (k. 2159-2161). Z kolei M. K. (2) oskarżony zapewniał, że mogą pojawić się określone straty, ale nie będzie tak, że nie otrzyma całości wpłaconej kwoty, przy czym okazywał mu wykresy obrazujące osiągnane zyski, a jak przyznał sam oskarżony w swych wyjaśnieniach (k. 1869) okazywał kontrahentom wykresy ukazujące zysk tylko na jednym rachunku, nie pokazując jakichkolwiek rachunków, które wykazywały jego straty. Podobnych zachowań oskarżony dopuścił się w stosunku do wszystkich osób wymienionych w opisie czynu zmodyfikowanego przez sąd odwoławczy, co wynika wprost ze złożonych przez niego zeznań w tej sprawie na rozprawie przed sądem I instancji lub w toku śledztwa prowadzonego w tej sprawie (o ile zeznania z postępowania przygotowawczego zostały ujawnione w toku rozprawy). Nie było więc podstaw do całkowitego uwolnienia oskarżonego od winy w zakresie

oszustwa przypisanego w wyroku sądu odwoławczego.

Nie miała znaczenia podnoszona przez obrońcę okoliczność, że nic nie wskazywało na to, aby oskarżony dopuszczał się przywłaszczenia kwot pobranych od pokrzywdzonych, gdyż przywłaszczenie mienia tych osób nie należy do znamion przypisanego przestępstwa oszustwa, które polega na doprowadzeniu do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, za co należy uznać już samo przekazanie oskarżonemu środków finansowych przy istniejącym znacznie wyższym niż przedstawiane pokrzywdzonym ryzyku niezwrócenia tych środków, chociażby później zostały oddane w części lub w całości, czy nawet z zyskiem. Również fakt nie zadawania pytań przez osoby przekazujące środki na inwestycje na rynku F. nie oznaczał, że były one świadome ryzyka ich utraty i nie zwalniał oskarżonego od informowania o istniejącym rzeczywistym i znaczącym ryzyku ich bezpowrotnego utracenia. Spisywanie natomiast, po wystąpieniu niemożności zwrotu zainwestowanych środków w umówionym terminie, ugód z pokrzywdzonymi co do ich przyszłego spłacania przez oskarżonego, które zresztą w większości nie zostały przez oskarżonego zrealizowane, nie ma wpływu na realizację znamion rozpatrywanego oszustwa, a jedynie może świadczyć o istniejącym u oskarżonego zamiarze wywiązania się z zaciągniętych zobowiązań, co przyjął sąd II instancji.

Wszystkie przedstawione uwarunkowania skłoniły sąd odwoławczy do uwzględnienia tego zarzutu jedynie w części,

<p>co skutkowało zmodyfikowaniem czynu przypisanego oskarżonemu do postaci przyjętej w punkcie 1 wyroku sądu odwoławczego, zawężonej w stosunku do zarzutu ujętego w akcie oskarżenia oraz w zestawieniu z przestępstwami przypisanymi w dwóch pierwszych punktach wyroku sądu I instancji.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>O uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania w całości, ewentualnie o zmianę w całości na korzyść oskarżonego zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Nie było żadnych podstaw do umorzenia postępowania karnego w stosunku do R. S., jak również do jego uniewinnienia od popełnienia przestępstwa zarzucanego mu w punkcie 1 aktu oskarżenia, gdyż, jak wykazano powyżej, dopuścił się on czynu spełniającego znamiona oszustwa w odniesieniu do mienia znacznej wartości popełnionego czynem ciągłym w stosunku do osób wyszczególnionych w punkcie 1 wyroku sądu odwoławczego, a nadto nie zostało w żadnym stopniu podważone zrealizowanie przez oskarżonego jednocześnie znamion występku z art. 171 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe, gdyż podejmując się tzw. działalności parabankowej, tj. gromadząc środki finansowe innych osób i obciążając je ryzykiem, czynił to bez uzyskania wymaganego zezwolenia, o którym to wymogu winien wiedzieć, angażując się w taki</p>		

<p>proceder, przez co unikał spełnienia wymagań co do kompetencji prowadzącego rzeczoną działalność oraz nadzoru instytucjonalnego, mających z założenia chronić inwestorów przed nadmiernym ryzykiem utraty przekazywanych mu środków.</p>	
<p>3.6.</p>	<p>Zarzut z punktu I.1 tiret trzecie apelacji obrońcy: obraży przepisów postępowania mającej wpływ na wynik sprawy, tj. art. 7 k.p.k. poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów, polegające na przekroczeniu jej granic i uznaniu, że oskarżony w okresie od dnia 2 maja 2016 r. do dnia 25 lipca 2016 r. w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził A. K. (1) do niekorzystnego rozporządzenia jego mieniem w postaci pieniędzy 22.000 zł, w ten sposób, że wprowadził pokrzywdzonego w błąd co do zamiaru i możliwości wywiązania się z zobowiązania w postaci pożyczki oraz przeznaczenia części pieniędzy będących przedmiotem zobowiązania, wówczas gdy wnioskowi tym przeczą zeznania samego pokrzywdzonego A. K. (1), z których wynika, że znał ryzyko związane z obrotem walutowym na rynku F., czytając o tym publikacje w prasie i internecie, wiedział, że na tym rynku można stracić i zyskać, jak również nie posiadał wiedzy na temat tego, czy oskarżony z przekazanych mu pieniędzy osiągnął jakieś korzyści finansowe.</p>
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>

<p>Także i ta część zarzutu nie odnosiła się do naruszenia reguł oceny dowodów, tylko do błędu w ustaleniach faktycznych. Jak już wskazano w punkcie 3.1 niniejszego uzasadnienia, z zeznań A. K. (1), których nie wziął należyście pod uwagę sąd I instancji, wynikało, że nie był on wprowadzany w błąd przez oskarżonego przed przekazaniem pieniędzy z przeznaczeniem na inwestowanie ich na rynku F., jak również nie pozostawał w błędnym przeświadczeniu, że na tej inwestycji nie można stracić przeznaczonych na nią środków. Nie został zatem skompletowany zestaw znamion niezbędnych do przypisania R. S. popełnienia przestępstwa oszustwa, zarówno w ramach czynu ciągłego, ujętego w punkcie 1 wyroku sądu odwoławczego, jak i tym bardziej w późniejszym okresie, gdy pomimo utraty poprzednio przekazanych oskarżonemu pieniędzy, A. K. (1) ponownie zdecydował się na tego typu powierzenie środków w celu obrotu nimi na rynku walutowym F. przez oskarżonego.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>O uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania w całości, ewentualnie o zmianę w całości na korzyść oskarżonego zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Wniosek był zasadny w zakresie wskazania na konieczność zmiany zaskarżonego wyroku w punkcie 3</p>		

dotyczącym skazania oskarżonego za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i uniewinnienia oskarżonego od popełnienia czynu opisanego w punkcie 3 części wstępnej zaskarżonego wyroku, ponieważ nie było możliwe, w świetle zeznań świadka A. K. (1), wykazanie oskarżonemu, że wprowadził go w błąd lub wyzyskał błędne przeświadczenie co do ewentualnych negatywnych skutków "inwestycji", przez co miał doprowadzić świadka do niekorzystnego rozporządzenia swym mieniem.

3.7.

Zarzut z punktu I.1 tiret czwarte apelacji obrońcy: obraży przepisów postępowania mającej wpływ na wynik sprawy, tj. art. 7 k.p.k. poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów, polegające na przekroczeniu jej granic i uznaniu, że nie są wiarygodne wyjaśnienia oskarżonego w zakresie, w jakim stwierdził on, że nie zamierzał oszukać osób, z którymi zawierał umowy, nie wprowadzał ich w błąd i nie wyzyskiwał błędnego przekonania, informował, że inwestycje mogą przynieść straty, miał zniesioną lub ograniczoną zdolność rozpoznania znaczenia swych czynów i pokierowania swoim postępowaniem na skutek zaburzeń psychicznych, wówczas gdy brak jest podstaw, by odmawiać wyjaśnieniom oskarżonego wiarygodności, albowiem powyższe wyjaśnienia potwierdzają również zeznania samych pokrzywdzonych, którzy podawali, że byli informowani o ryzyku finansowym i nie byli wprowadzani w błąd przez oskarżonego, a wyjaśnienia oskarżonego co do zniesionej lub ograniczonej poczytalności znajdują

zasadny

częściowo zasadny

niezasadny

	<p>odzwierciedlenie w przedłożonej przez niego dokumentacji, która nie została w sposób prawidłowy i wszechstronny oceniona przez biegłych wydających w sprawie opinię co do stanu poczytalności oskarżonego, które to naruszenia miały istotny wpływ na treść orzeczenia.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Ta część zarzutu z punktu 1 apelacji obrońcy oskarżonego dotyczyła wreszcie oceny dowodów przeprowadzonej przez sąd I instancji. Nie można było jednak potwierdzić zarzutu, że Sąd Okręgowy naruszył przepis art. 7 k.p.k. krytycznie odnosząc się do wyjaśnień oskarżonego. Przyznać trzeba, że ocena wiarygodności wyjaśnień składanych w toku tego postępowania karnego przez R. S., dokonana przez sąd meriti i uwidoczniła w pisemnym, formularzowym uzasadnieniu wydanego wyroku, była wyjątkowo lapidarna. Nie można jednak odmówić jej zasadniczej trafności.</p> <p>Opierając się na zeznaniach licznych świadków, którzy powierzali swe środki finansowe oskarżonemu, różnorodnych w swej wymowie, trzeba było dojść do przekonania, że R. S. w rozmowach i kontaktach z tymi osobami nie zachowywał się zawsze w jednakowy sposób, lecz indywidualizował w stosunku do konkretnych osób swe podejście, mające doprowadzić je do zainwestowania środków pieniężnych na rynku walutowym F. za jego pośrednictwem, w zależności od skłonności</p>		

danej osoby do przekazania mu pieniędzy na proponowanych warunkach i wątpliwości danej osoby co do bezpieczeństwa takiej inwestycji. Wskazują na to również wypowiedzi samego oskarżonego stwierdzającego, że niektórych osób nie musiał w żaden sposób do tego nakłaniać, natomiast innych pokrzywdzonych namawiał do tego przedstawiając np. wykresy obrazujące osiągnięte przez niego zyski, przy czym ograniczał się do okazywania wyników tylko na tych rachunkach, na których zyski zostały rzeczywiście osiągnięte. Zasadne było zatem oparcie ustaleń faktycznych w głównej mierze na zeznaniach osób przekazujących oskarżonemu pieniądze, gdyż to one najlepiej pamiętały okoliczności konkretnego, dotyczącego ich przypadku, natomiast oskarżony z uwagi na wielość takich sytuacji musiał posługiwać się uogólnieniami. Dlatego za zasadne należy uznać twierdzenie sądu meriti, że nie były wiarygodne zawarte w wyjaśnieniach oskarżonego zapewnienia, że nie wprowadzał on w błąd i nie wyzyskiwał błędów żadnej z osób, które przekazały mu pieniądze. Takie zapewnienia znalazły potwierdzenie jedynie w zeznaniach niektórych spośród osób uznawanych pierwotnie w tym postępowaniu za pokrzywdzone, wymienionych w punkcie 3.1 niniejszego uzasadnienia oraz nie ujętych w ogóle w akcie oskarżenia jako pokrzywdzone działaniami oskarżonego. Jednakże w odniesieniu do znacznej części "inwestorów", wyszczególnionych w punkcie 1 wyroku sądu odwoławczego, biorąc pod uwagę ich przekonujące zeznania, wyjaśnieniom oskarżonego co do

braku podstępnych zabiegów z jego strony nie można było dać wiary.

Zaznaczyć też trzeba, że w swych wyjaśnieniach R. S. generalnie nie odnosił się do ewidentnego zrealizowania przez siebie znamion występku z art. 171 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe.

Trafnie też nie dał wiary sąd I instancji wypowiedziom oskarżonego wskazującym, że w czasie zarzucanych mu czynów miał on zniesioną bądź znacznie ograniczoną zdolność rozpoznania znaczenia swych czynów i pokierowania swym postępowaniem. Stanowcze twierdzenia w tej kwestii mogą być bowiem formułowane wiarygodnie jedynie przez biegłych lekarzy psychiatrów, natomiast tego typu wyjaśnienia samego oskarżonego, w zestawieniu z ogólną racjonalnością jego poczynań i prezentowaną samoświadomością, zasadniczo przeczą możliwości wystąpienia u niego tzw. niepoczytalności lub poczytalności ograniczonej w znacznym stopniu, gdyż osoba dotknięta przypadłościami związanymi ze zdrowiem psychicznym, wpływającymi w rzeczywistości na jej zdolność do rozeznania lub kształtowania swych poczynań, zazwyczaj nie jest w stanie tak wyraźnie uświadomić sobie negatywnego wpływu zaburzeń natury psychicznej na swoje postępowanie.

Wniosek

O uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania w całości, ewentualnie o zmianę w całości na korzyść oskarżonego

zasadny

częściowo zasadny

zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów.	# niezasadny	
Związłe o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Wobec niezasadności zarzutu podnoszącego niewłaściwą ocenę wiarygodności wyjaśnień oskarżonego nie było podstaw do uwzględnienia opartych na nim wniosków odwoławczych.		
3.8.	Zarzut z punktu 2 tiret pierwsze apelacji obrońcy: błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku i mających wpływ na jego treść poprzez niezasadne ustalenie na podstawie faktów i dowodów, że zawieranie przez oskarżonego z pokrzywdzonymi pozornymi umów pożyczek miało stworzyć u nich przekonanie, że kwoty z tych umów będą po określonym czasie zwrócone z odsetkami, wówczas gdy ustalenia takie nie wynikają z materiału dowodowego, albowiem część pokrzywdzonych zeznawała, że wiedziała, iż ww. umowy są zawierane dla pozorów.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Ustalenia sądu I instancji w zakresie dotyczącym zawierania umów pożyczek nie były błędne. Opierały się na prawidłowo zinterpretowanych zeznaniach większości osób, które przekazały oskarżonemu swoje pieniądze. Trafnie sąd meriti przyjął, że pozorność umów pożyczek polegała na tym, że ukrywały		

one fakt rzeczywistego charakteru stosunku prawnego wiążącego oskarżonego z rzeczonymi osobami, które przekazywały mu pod tytułem zwrotnym środki finansowe celem zainwestowania ich na rynku walutowym F. i osiągnięcia we wskazanym czasie zysków, czyli obciążenia ich ryzykiem w sytuacji, gdy oskarżony nie posiadał stosownego, wymaganego przepisami Prawa bankowego, zezwolenia na prowadzenie takiej działalności. Jednocześnie zapisy zawarte w tych umowach pożyczek odpowiadały rzeczywistym uzgodnieniom między oskarżonym a inwestorami co do wysokości przekazanej kwoty, czasu przez jaki miał trwać obrót środkami pieniężnymi i procentowej wysokości zysku, jaki oskarżony zobowiązywał się osiągnąć i przekazać inwestującym, zatrzymując nadwyżkę zysku dla siebie. W tym znaczeniu umowy pożyczki miały dla pokrzywdzonych charakter gwarancyjny, że potwierdzały na piśmie treść zobowiązania zaciąganego wobec nich oskarżonego, czego zresztą sam R. S. nie negował. Samo zawieranie tych umów nie było elementem wprowadzania inwestujących w błąd, gdyż zdawali sobie oni sprawę z tego, że określenie tych umów jako umowy pożyczki przykrywa ich rzeczywisty charakter, jednak potwierdzają one istotne elementy zawieranego stosunku obligacyjnego. Omawiany zarzut obrońcy nie był więc zasadny.

Wniosek

O uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania w całości, ewentualnie o zmianę w całości na korzyść oskarżonego

zasadny

częściowo zasadny

zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów.	# niezasadny	
Związłe o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Nie było podstaw do uchylenia bądź zmiany zaskarżonego wyroku w oparciu o ten nietrafny zarzut odwoławczy.		
3.9.	<p>Zarzut z punktu 2 tiret drugie i trzecie apelacji obrońcy: błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku i mających wpływ na jego treść poprzez niezasadne ustalenie na podstawie faktów i dowodów, że:</p> <p>- oskarżony nie informował pokrzywdzonych, że mogą stracić oraz że przedstawiał kontrahentom różnego rodzaju wykresy i symulacje, z których wynikało osiągnięcie przez niego zysków i przedstawił wysokie prawdopodobieństwo, że zyski będą większe niż ewentualne odsetki osiąmane przy obrocie innymi środkami finansowymi w bankach lub w innych instytucjach finansowych, wówczas gdy tylko nieliczni pokrzywdzeni w zeznaniach przyznali, że oskarżony przedstawiał im "jakieś" wykresy, bez konkretnego podania przez nich, co one zawierały czy z jakiego pochodziły źródła, co czyni zeznania tych osób niewiarygodnymi oraz w sytuacji, gdy większość pokrzywdzonych potwierdziła, że znała ryzyko związane z inwestowaniem na giełdzie F., wiedzieli, że mogą zarobić, jak i również stracić na tych inwestycjach, podobnie jak</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

	<p>w bankach i innych instytucjach finansowych, o czym byli też informowani przez oskarżonego,</p> <p>- oskarżony oszukiwał kontrahentów wprowadzając ich w błąd lub wyzyskując ich błędne przeświadczenie oraz zyski osiągnane z obrotu środkami na rynku F. przeznaczał na własne utrzymanie, wówczas gdy pokrzywdzeni zeznawali, że nie czują się oszukani, nie byli wprowadzani przez oskarżonego w błąd oraz że nie posiadają wiedzy co do tego, czy oskarżony uczynił sobie z przekazanych przez nich pieniędzy źródło dochodu, na jaki cel przekazywał te środki, a część z nich wprost zeznała, że oskarżony stracił pieniądze na skutek złej koniunktury na rynku "F".</p>	
<p>Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Te zarzuty również nie były zasadne. Szczegółowe rozważania dotyczące okoliczności podniesionych przez obrońcę w tych punktach apelacji zostały już przedstawione w punktach 3.1, 3.5 i 3.7 tego uzasadnienia, do których należy w tym miejscu odesłać. Doprowadziło to do stwierdzenia przez sąd odwoławczy, uwidocznionego w zmodyfikowanym opisie czynu ujętego w punkcie 1 wyroku sądu II instancji, że oskarżony tylko część osób wskazanych w zarzucanym mu akcie oskarżenia przestępstwie oszustwa wprowadził w błąd i bezpodstawnie ustalił sąd I instancji, że oskarżony wyczerpał znamiona oszustwa w stosunku do osób wyszczególnionych w punkcie 3.1 niniejszego uzasadnienia. Niemniej jednak większość osób</p>		

ujętych w akcie oskarżenia jako pokrzywdzeni oszustwem, doświadczyła oszukańczych zabiegów oskarżonego, za pomocą których doprowadził je do niekorzystnego rozporządzenia swoim mieniem. Były to osoby wymienione w punkcie 1 wyroku sądu odwoławczego, a stosowany przez oskarżonego oszukańczy mechanizm, indywidualizowany wobec każdej z nich, opisany został w ich zeznaniach stanowiących podstawę ustaleń faktycznych poczynionych w tej sprawie. Powtórzyć także trzeba, że to z wyjaśnień oskarżonego złożonych w postępowaniu przygotowawczym i podtrzymanych na rozprawie sądowej wynikało, iż wpływał on na decyzje inwestorów o przekazaniu mu środków finansowych m.in. manipulując okazywanymi im wykresami obrazującymi zyski. Zacytować tu można dosłownie wyjaśnienia R. S. odnotowane w protokole na k. 1869 akt sprawy: "Jeżeli chodzi o wprowadzanie kontrahentów w błąd co do realnego ryzyka inwestycyjnego na rynku F., to wskazuję, że przedstawiałem swoim kontrahentom wykresy, które obrazowały realny zysk, jaki odniosłem w pewnym okresie czasu, trwającym około 2-3 miesiące. (...) Ja celowo pokazywałem kontrahentom wybrany przeze mnie rachunek, na którym akurat były wypracowane duże zyski. Nie pokazywałem natomiast kontrahentom jakichkolwiek rachunków, które by wykazywały moje straty na rynku F.."

Kwestia uczynienia sobie przez oskarżonego z przestępczego procederu stałego źródła dochodu została już omówiona w punkcie 3.4 niniejszego uzasadnienia i do zawartych tam rozważań

należy odesłać, aby uniknąć zbędnych powtórzeń. Natomiast co do przeznaczania środków przez oskarżonego z działalności będącej przedmiotem tego postępowania na własne utrzymanie, to takie ustalenie sądu meriti oparte było na przyznaniu przez R. S. w swych wyjaśnieniach (k. 2024), że były w trakcie jego rozpatrywanej aktywności dwa takie okresy, kiedy on sam otrzymywał ze swojej działalności zyski. Przytoczenie tej okoliczności przez sąd meriti w części pisemnego uzasadnienia wyroku zawierającej ustalenia faktyczne miało także uzasadniać przyjęcie, że oskarżony działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej.

Wszystkie okoliczności przywołane we wspomnianych punktach niniejszego dokumentu oraz przedstawione w tym miejscu prowadzą do stwierdzenia o niezasadności omawianych zarzutów odwoławczych obrońcy oskarżonego.

Wniosek

O uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania w całości, ewentualnie o zmianę w całości na korzyść oskarżonego zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Bezzasadność zarzutów implikowała niemożność uwzględnienia sformułowanego na ich podstawie

przez obrońcę alternatywnego wniosku odwoławczego.		
3.10.	<p>Zarzut z punktu 3 apelacji obrońcy: naruszenia art. 201 k.p.k. i art. 170 § 1 pkt 5 i § 1a k.p.k. poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na nieuwzględnieniu wniosku obrońcy oskarżonego w przedmiocie dopuszczenia nowej opinii sądowo-psychiatrycznej i psychologicznej opracowanej przez innych biegłych psychiatrów i psychologa, wówczas gdy opinie główna i uzupełniająca opracowane przez biegłych lekarzy psychiatrów B. Ż. (2) i A. N. były niepełne, niewystarczająco uzasadnione, lapidarne, bez jakiegokolwiek rozpytania oskarżonego o jego stan zdrowia, bez przeprowadzenia badania jego stanu psychicznego i testów psychologicznych, bez wzywania go na badanie przed wydaniem opinii uzupełniającej i bez wnikliwej i rzetelnej analizy dokumentacji medycznej zgromadzonej w sprawie.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Zarzut dotyczący nieprawidłowego oparcia się przez sąd I instancji na niepełnych, czy niewystarczających zdaniem obrońcy i oskarżonego opiniach sądowo-psychiatrycznych wydanych w tym postępowaniu karnym i naruszającego przepisy Kodeksu postępowania karnego niedopuszczenia dowodu z nowej opinii innych biegłych nie był zasadny.</p> <p>W ramach postępowania karnego prowadzonego w tej sprawie</p>		

w końcowej fazie śledztwa opinię sądowo-psychiatryczną, po przeprowadzeniu krótkiego badania ambulatoryjnego skazanego w dniu 24 czerwca 2019 r., wydali biegli sądowi lekarze psychiatry B. Ż. (2) i A. N. (k. 1899-1901). Na podstawie tego badania obejmującego bezpośredni kontakt i rozmowę z oskarżonym oraz w oparciu o całą dostępną wówczas wcześniejszą dokumentację medyczną, tj. historię choroby z Poradni (...) w T., gdzie oskarżony uczęszczał na wizyty od maja 2017 r. oraz historię leczenia z Poradni (...) w T., biegli stwierdzili, że u R. S. brak jest objawów choroby psychicznej, upośledzenia umysłowego bądź innych zakłóceń czynności psychicznych w rozumieniu art. 31 § 1 i 2 k.k., występuje u niego natomiast patologiczny hazard oraz zaburzenia osobowości i nastroju (wg wywiadu), a jego poczytalność w chwili zarzucanego czynu oraz opiniowania nie budzi wątpliwości.

Ci sami biegli w toku postępowania jurysdykcyjnego, w oparciu o dalszą dokumentację włączoną w międzyczasie do akt sprawy, wydali w dniu 6 marca 2020 r. uzupełniającą opinię sądowo-psychiatryczną, podtrzymując swe dotychczasowe stanowisko i stwierdzając, że dla prawidłowego opiniowania nie jest konieczne kolejne badanie oskarżonego. Biegli zaznaczyli, że w okresie zarzucanych czynów tj. w latach 2012-2016 rozpoznane były tylko zaburzenia adaptacyjne i patologiczny hazard, które nie mają wpływu na poczytalność, zaś zaburzenia afektywne-dwubiegunowe zaczęto u niego rozpoznawać od 2018 roku i nie należy brać ich pod uwagę przy

ustalaniu poczytalności oskarżonego in tempore criminis.

Sąd odwoławczy podziela stanowisko sądu I instancji, że mimo swej zwięzłości wydane w niniejszej sprawie pisemne opinie sądowo-psychiatryczne przez biegłych lekarzy psychiatrów B. Ż. (2) i A. N. są rzetelne oraz wyczerpujące i prawidłowo przeanalizowano w nich kwestię poczytalności oskarżonego w chwili czynów, czyli w okresie, który wg zmian dokonanych przez sąd odwoławczy zamyka się na kwietniu 2014 roku.

Sąd Okręgowy nie naruszył przepisów art. 201 k.p.k. oraz art. 170 § 1 pkt 5 i § 1a k.p.k. oddalając wnioski obrońcy o dopuszczenie dowodu z opinii innych biegłych lekarzy psychiatrów, gdyż nie było realnych powodów do zakwestionowania opinii wydanych przez biegłych powołanych przez organy prowadzące postępowanie karne w tej sprawie. Powodem takim nie może być wydanie opinii niezgodnej z założeniami linii obrony, tudzież poglądami obrońcy czy oskarżonego, jak również fakt krótkotrwałości badania ambulatoryjnego przez biegłych przeprowadzonego w toku śledztwa. Tego typu badanie winno trwać tak długo, jak to jest potrzebne biegłym do zaopiniowania poczytalności oskarżonego w chwili czynu oraz w dacie opiniowania i jeśli kwestia ta jawi się biegłym jako ewidentna, nie ma potrzeby przedłużania badania, czy też jego ponownego przeprowadzania. Główne zadanie biegłych lekarzy psychiatrów opiniujących na potrzeby postępowania karnego nie polega na trosce o dobrostan psychiczny pacjenta i

jego ewentualne leczenie, a na rozpoznaniu, czy z uwagi na istotne zaburzenia czynności psychicznych można stwierdzić, że oskarżony dopuszczając się zarzucanych mu czynów nie wiedział, co czyni, bądź nie był w stanie świadomie kierować swoim postępowaniem. Jest to rola dalece odmienna od zadań lekarza psychiatry starającego się udzielać pomocy medycznej zgłaszającemu się doń pacjentowi, jakim jest np. w stosunku do oskarżonego lekarz psychiatra M. Z., którego zaświadczenia składano do akt sprawy (np. k. 2043), a badania psychiatrycznego na potrzeby postępowania karnego nie należy mylić z badaniem przeprowadzonym w ramach udzielanej pomocy medycznej zgłaszającemu się po nią pacjentowi, czy seansem u psychoterapeuty.

Trafność opinii biegłych wydanych w ramach tej sprawy wspiera szereg okoliczności. Do roku 2017, kiedy rozpoczynały się już czynności postępowania karnych przeciwko oskarżonemu, nie podejmował on żadnego leczenia dolegliwości natury psychicznej. Zgłaszane przez oskarżonego zaburzenia nie wiążą się z obiektywnie obserwowalnymi symptomami, dlatego słusznie biegli podkreślali, że diagnozy oparte były o wywiad z oskarżonym. Takie przypadłości, jak patologiczny hazard, zaburzenia nastroju, czy nawet choroba afektywna dwubiegunowa, nie oznaczają automatycznie wyłączenia lub ograniczenia poczytalności osoby nimi dotkniętej, gdyż nie zaburzają jej sfery poznawczej, mogąc jedynie w jakimś stopniu wpływać na możliwość pokierowania swym postępowaniem. W przypadku oskarżonego R. S. nie ulega wątpliwości, że przez długi okres

podejmował on bardzo złożone, wysoce wyspecjalizowane działania w postaci inwestowania na szeroką skalę na rynku walutowym F., przy użyciu środków finansowych osób, które skłaniał do powierzenia mu w tym celu ich środków finansowych. Zbornosć i sprawność tych działań, w zestawieniu ze sposobem wypowiedzania się o nich przez oskarżonego, a nawet sposób prowadzenia obrony (np. skryte nagranie przez oskarżonego badania psychiatrycznego) dawała biegłym pełne podstawy do przyjęcia, że w chwili czynów poczytalność R. S. nie była całkowicie wyłączona lub ograniczona w znacznym stopniu i był on w stanie racjonalnie kierować swoim postępowaniem, z właściwym rozeznanie znaczenia swych czynów. Trafności wniosków przedstawionych przez biegłych lekarzy psychiatrów powołanych do opiniowania w tej sprawie nie były w stanie podważyć pojawiające się kolejne zaświadczenia lekarskie wystawiane w ostatnim czasie, znów głównie w oparciu o wywiad z oskarżonym, czy przedstawiony przez oskarżonego na rozprawie odwoławczej rzewny opis jego drogi życiowej. Przedstawione w nim traumatyczne doznania, których prawdziwości sąd odwoławczy nie był w stanie i de facto nie miał potrzeby zweryfikować, nie wpływają na ocenę trafności i rzetelności opinii biegłych, na których oparł się sąd I instancji, bo trudno przyjąć, aby doznania w odległej przeszłości molestowania seksualnego, czy alkoholizm ojca mogły realnie wpłynąć na czyny oskarżonego będące przedmiotem niniejszego postępowania karnego.

Dlatego sąd odwoławczy nie stwierdził, aby sąd I instancji oddalając wniosek obrońcy o

dopuszczenie dowodu z opinii innych biegłych lekarzy psychiatrów naruszył przepisy art. 201 k.p.k. lub art. 170 § 1 pkt 5 i § 1a k.p.k.		
Wniosek		
O uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania w całości, ewentualnie o zmianę w całości na korzyść oskarżonego zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Ze względu na uznanie zarzutu odwoławczego za niezasadny, nie było podstaw do uwzględnienia opartych na nim wniosków odwoławczych.		
3.11.	Zarzut z punktu 4 apelacji obrońcy: naruszenia art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 31 § 1 k.k. poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów, w sytuacji kiedy postępowanie w niniejszej sprawie powinno być umorzone wobec oskarżonego z uwagi na jego chorobę psychiczną, z powodu której oskarżony nie był w stanie w chwili popełnienia czynów rozpoznać ich znaczenia i pokierować swoim postępowaniem. Zarzut z punktu 5 apelacji obrońcy: z ostrożności procesowej - naruszenia art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

	oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów i skazaniu go na kary pozbawienia wolności wymienione w zaskarżonym wyroku, w sytuacji kiedy wobec znacznie ograniczonych zdolności rozpoznania znaczenia swoich czynów i zdolności pokierowania swoim postępowaniem z uwagi na zaburzenia psychiczne występujące u oskarżonego sąd powinien był co najmniej nadzwyczajnie złagodzić kary.	
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Sąd I instancji nie dopuścił się obrazy przepisów powołanych w obu przytoczonych wyżej zarzutach, gdyż trafnie, w oparciu o zasługującą na podzielenie opinii biegłych lekarzy psychiatrów stwierdził, że R. S. w chwili przypisanych mu czynów nie miał wyłączonej ani ograniczonej w znacznym stopniu zdolności rozpoznania znaczenia swych czynów i pokierowania swym postępowaniem. Rozważania dotyczące możliwości oparcia się przy wyrokowaniu na opiniach biegłych B. Ż. (2) i A. N. zostały przedstawione w poprzednim punkcie niniejszego uzasadnienia.		
Wniosek		
O uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania w całości, ewentualnie o zmianę w całości na korzyść oskarżonego zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	

<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Wobec nietrafności zarzutów nie można było uwzględnić wniosków odwoławczych sformułowanych przez obrońcę w apelacji, jak również nie zasługiwała na podzielenie zawarta w zarzucie sugestia o zasadności zastosowania wobec oskarżonego nadzwyczajnego złagodzenia kary.</p>		
<p>3.12.</p>	<p>Zarzut z punktu 6 apelacji obrońcy: naruszenia art. 624 § 1 k.p.k. poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na orzeczeniu wobec oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych obejmujących opłatę w kwocie 10.400 zł i wydatki w wysokości 613 zł, wówczas gdy powinien był zwolnić oskarżonego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, albowiem uiszczenie ich jest dla oskarżonego zbyt uciążliwe ze względu na sytuację majątkową i wysokość dochodów, a dodatkowo z uwagi na orzeczoną wobec niego karę grzywny w kwocie 50.000 złotych.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Sąd I instancji nie naruszył przepisu art. 624 § 1 k.p.k. Przepis ten określa nie obligatoryjną, a jedynie fakultatywną ("może zwolnić") możliwość zwolnienia oskarżonego od kosztów sądowych, będącą w wypadku jej zastosowania odstępstwem od zasady przewidzianej w art. 627</p>		

<p>k.p.k. ponoszenia w całości kosztów sądowych przez oskarżonego w wypadku jego skazania. Dlatego skoro sąd I instancji nie dopatrzył się podstaw do fakultatywnego zwolnienia od kosztów, nie mógł naruszyć dyspozycji art. 624 § 1 k.p.k., a w orzecznictwie (np. post. Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2017 r., sygn. WZ 5/17, LEX nr 2297434) podnosi się nawet, że braku zwolnienia od kosztów sąd meriti nie musi uzasadniać.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Z tym zarzutem nie powiązano w apelacji żadnego wniosku odwoławczego.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Związłe o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Nie było podstaw do zmiany zaskarżonego orzeczenia poprzez zwolnienie oskarżonego od kosztów sądowych za I instancję, gdyż sąd meriti uprawniony był do uznania, że w tym przypadku brak jest podstaw do zwolnienia od kosztów.</p>		
<p>3.13.</p>	<p>Zarzut z punktu II.1 apelacji obrońcy: naruszenia przepisów prawa materialnego, a to art. 60 § 2 pkt 2 k.k. poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów i skazaniu go na kary pozbawienia wolności wymienione w zaskarżonym wyroku, w sytuacji kiedy postawa oskarżonego, w tym składane przez niego w sprawie wyjaśnienia i próby naprawienia przez niego szkód</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>

	wyrządzonych pokrzywdzonym polegające na spłatach na ich rzecz środków pieniężnych przemawiały za nadzwyczajnym złagodzeniem orzeczonych wobec niego kar.	
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Także i ten przepis nie mógł zostać naruszony przez sąd I instancji, ponieważ przewiduje on fakultatywne, a nie obligatoryjne podstawy do zastosowania nadzwyczajnego złagodzenia kary, których ocena pozostawiona została przez ustawodawcę ocenie sędziowskiej. W tym przypadku Sąd Okręgowy słusznie nie znalazł podstaw do zastosowania wymienionego w zarzucie przepisu, gdyż postawa oskarżonego po popełnieniu przestępstwa nie była wyjątkowa na tyle, aby należało stwierdzić, że nawet najniższa kara przewidziana za przypisane mu przestępstwo była zbyt surowa. Starania R. S. o wyrównanie szkód pokrzywdzonym w zdecydowanej większości spełzły na niczym, a jego wyjaśnienia nie stanowiły przełomowego dowodu dla losów tego postępowania, ponadto nie w całej rozciągłości zasługiwały na wiarę.</p> <p>Nie można było więc zasadnie twierdzić, że sąd meriti wydał orzeczenie z obrazą przepisu art. 60 § 2 pkt 2 k.p.k.</p>		
Wniosek		
Z tym zarzutem nie powiązano w apelacji żadnego wniosku odwoławczego.	# zasadny # częściowo zasadny	

	# niezasadny	
Zwiężle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Rysujący się na tle tego zarzutu wniosek o wymierzenie oskarżonemu kary z nadzwyczajnym jej złagodzeniem nie mógł zostać wzięty pod uwagę w świetle braku realnych podstaw do zastosowania nadzwyczajnego złagodzenia kary.		
3.14.	Zarzut z punktu II.2 apelacji obrońcy: naruszenia przepisów prawa materialnego, a to art. 65 § 1 k.k. poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na zastosowaniu tego przepisu w niniejszej sprawie pomimo braku spełnienia przesłanek z niego wynikających, tj. pomimo tego, że oskarżony nie uczynił sobie z zarzucanych mu czynów stałego źródła dochodu, nie popełniał ich w zorganizowanej grupie ani związku mających na celu popełnienie przestępstwa, jak również oskarżony nie popełnił przestępstwa o charakterze terrorystycznym oraz polegające na uznaniu, że dla uczynienia stałego źródła dochodu z przestępstwa wystarczy inwestowanie przekazywanych pieniędzy na rynku finansowym.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwiężle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Zarzut nie był zasadny. Sąd I instancji ustalił, że oskarżony uczynił sobie z popełnianego przestępstwa stałe źródło dochodu i to nie ze względu na inwestowanie		

<p>przekazywanych pieniędzy na rynku finansowym, tylko z uwagi na okresowe uzyskiwanie dochodu dla siebie z całej działalności. Na temat trafności ustalenia, że R. S. uczynił sobie z popełnienia przestępstwa stałe źródło dochodu, przedstawiona już została szczegółowa argumentacja - w punkcie 3.4 niniejszego uzasadnienia.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>O uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania w całości, ewentualnie o zmianę w całości na korzyść oskarżonego zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Wobec bezzasadności zarzutu, nie było podstaw do uchylenia bądź zmiany zaskarżonego wyroku postulowanej w apelacji.</p>		
<p>3.15.</p>	<p>Zarzut z punktu II.3 apelacji obrońcy: naruszenia przepisów prawa materialnego, a to art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i art. 65 § 1 k.k. poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, że oskarżony dopuścił się przestępstwa oszustwa w typie kwalifikowanym, czyniąc sobie z tego stałe źródło dochodu, wówczas gdy dla wystąpienia tego przestępstwa niezbędne jest podejmowanie działań w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w wykonaniu z góry powziętego</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>

	zamiaru i precyzyjne określenie wysokości mienia, które to okoliczności nie wystąpiły w sprawie.
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny	
Według ustaleń faktycznych poczynionych przez sąd I instancji, poszerzonych i zmodyfikowanych przez sąd odwoławczy w oparciu o szczegółową analizę materiału dowodowego, a w szczególności zeznań osób występujących w tym postępowaniu jako pokrzywdzeni, co opisano dokładnie w punktach 3.1, 3.4 i 3.5 niniejszego uzasadnienia, prawidłowe były ustalenia, że oskarżony, działając w celu osiągnięcia korzyści finansowej, z powziętym z góry zamiarem gromadził środki finansowe osób fizycznych, obciążając je następnie ryzykiem inwestycyjnym poprzez obrót nimi na rynku walutowym F., a jednocześnie wprowadzał inwestujących w błąd co do prawdopodobieństwa osiągnięcia zysków i rzeczywistego ryzyka inwestycyjnego oraz wyzyskiwał ich błędne przekonanie, że zainwestowane pieniądze zostaną im zwrócone, przez co doprowadzał je do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Których osób i dokładnie jakich kwot to dotyczyło - zostało opisane w punkcie 1 wyroku sądu odwoławczego, gdzie wskazano również, że łączna wartość przedmiotu przestępstwa wyniosła 2.057.623,- złote. Takie ustalenia uzasadniały przyjęcie kwalifikacji prawnej działań oskarżonego jako przestępstwa z art. 171 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe i z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., w zw. z art. 11 § 2 k.k. i w	

<p>zw. z art. 65 § 1 k.k. Przy subsumpcji ustalonego stanu faktycznego pod wskazane przepisy materialnego prawa karnego nie doszło do ich naruszenia, gdyż wg poczynionych ustaleń faktycznych spełnione zostały wszystkie znamiona ujęte w wymienionych przepisach, a dokonana wykładnia zawartych w nich norm prawa karnego nie budziła wątpliwości.</p> <p>Dlatego zarzut nie nadawał się do uwzględnienia.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>O uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania w całości, ewentualnie o zmianę w całości na korzyść oskarżonego zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Nie można było uwzględnić wniosków zawartych w apelacji w oparciu o zarzut, który okazał się bezzasadny.</p>		
<p>3.16.</p>	<p>Zarzut z punktu II.4 apelacji obrońcy: naruszenia przepisów prawa materialnego, a to art. 86 § 1 k.k. poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na wymierzeniu oskarżonemu kary łącznej 4 lat pozbawienia wolności w sytuacji, kiedy wobec orzeczenia najwyższej kary 3 lat pozbawienia wolności za przestępstwo określone w pkt. 2 wyroku Sąd mógł wymierzyć oskarżonemu karę pozbawienia</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

	wolności niższą niż 4 lata pozbawienia wolności.	
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Sąd I instancji nie naruszył przepisu art. 86 § 1 k.k. przy wymierzaniu oskarżonemu w swym wyroku kary łącznej pozbawienia wolności, gdyż jak zauważa sama apelująca, zgodnie z zawartymi w tym przepisie regułami określania wymiaru kary łącznej mógł wymierzyć taką karę pozbawienia wolności, jaka została wymierzona. To, że mógł też wymierzyć tę karę w niższym lub wyższym wymiarze nie świadczy o obrazie wymienionego przepisu prawa materialnego. Zarzut ten zdezaktualizował się po zmianach dokonanych wyrokiem sądu odwoławczego, gdyż R. S. skazany został ostatecznie za popełnienie tylko jednego przestępstwa w kumulatywnej kwalifikacji prawnej i nie było potrzeby wymierzania mu kary łącznej.		
Wniosek		
Z tym zarzutem nie został powiązany żaden wniosek odwoławczy.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Postulat wymierzenia oskarżonemu niższej kary, w szczególności wskazywanej w zarzucie kary łącznej 3 lat pozbawienia wolności, nie		

<p>mógł zostać zrealizowany, gdyż po zmianach zawartych w wyroku sądu II instancji, odpadły podstawy do wymierzania kary łącznej.</p>		
<p>3.17.</p>	<p>Zarzut z punktu II.5 apelacji obrońcy: naruszenia przepisów prawa materialnego, a to art. 22³ ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 2115 i 2193), § 2 pkt 1 i 2, § 4 ust. 1, ust. 2 pkt 1, 3, 4 i ust. 3, § 17 ust. 2 pkt 5 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu z dnia 3 października 2016 r., tj. z dnia 30 listopada 2018 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 68) poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na zasądzeniu od Skarbu Państwa na rzecz radcy prawnego M. K. (7) kwoty 2.490,01 zł, a zatem nie obejmujących w całości kosztów obrony z urzędu i całości kosztów dojazdu, które w sumie wynoszą 2.584,59 zł, a przy uwzględnieniu opłaty 150% za obronę z urzędu uzasadnionej wysokim nakładem pracy obrońcy, w tym czasem poświęconym na rozprawy, w większości kilkugodzinne, liczbą stawiennictw w sądzie (10 rozpraw), obszernością materiału dowodowego i stopniem zawilosci sprawy koszty obrony z urzędu wraz z kosztami dojazdu powinny być zasądzone od Skarbu Państwa na rzecz radcy prawnego w wysokości 3.617,79 zł (tj. 1680 zł x 1,5 + VAT + 518,19 zł),</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		

Zasadnie obrońca oskarżonego podniosła, że sąd I instancji zasądził na jej rzecz koszty obrony udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu przygotowawczym i przed sądem I instancji w zaniżonej wysokości. Brak podstaw do stwierdzenia, aby wynikało to z obrazy przywołanych w zarzucie przepisów prawa i było raczej efektem błędnych ustaleń faktycznych poczynionych przez sąd meriti, stanowiących podstawę wyliczenia należnych kwot lub wynikało z popełnionej na którymś etapie wyliczeń omyłki rachunkowej.

Nie ulega wątpliwości, że prawidłowo wyliczone na podstawie wskazanych w apelacji przepisów prawa koszty obrony z urzędu powinny obejmować następujące kwoty: 600,- zł za obronę przed Sądem Okręgowym + 1.080 zł za 9 dodatkowych rozpraw przed S.O. + VAT w stawce 23% od tych kwot, czyli 386,40 złotych + zwrot kosztów dojazdu w wysokości 518,19 zł, co daje sumę 2.584,59 zł zamiast zasądzonej przez sąd I instancji kwoty 2.490,01 zł.

Sąd odwoławczy nie podzielił natomiast poglądu obrońcy, że stawka opłaty za obronę powinna być w tym wypadku podwyższona do 150 % zwykłej opłaty z uwagi na okoliczności przywołane w zarzucie, gdyż w ocenie sądu II instancji sprawa ta nie należała do wyjątkowo zawiłych a koszty wielokrotnego stawiennictwa zostały zrekompensowane poprzez wymagane przepisami doliczenie 20 % opłaty za obronę za każdy dodatkowy dzień rozprawy.

Z tych wszystkich względów zarzut zasługiwał tylko na częściowe uwzględnienie.		
Wniosek		
O zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu za I instancję w wysokości 3.617,79 zł	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Zgodnie z przedstawionymi wyżej rozważaniami, sąd odwoławczy uznał za zasadną zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie 5 dotyczącym zasądzenia na rzecz obrońcy z urzędu kosztów obrony udzielonej z urzędu za postępowanie przed sądem I instancji, poprzez podwyższenie zasądzonej kwoty do 2.584,59 złotych.		
3.18.	Ostatni zarzut z apelacji obrońcy oskarżonego: rażącej niewspółmierności orzeczonej względem oskarżonego kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz w relacji do celów, jakie kara ta powinna spełnić w zakresie prewencji szczególnej i społecznego oddziaływania, a także wobec faktu, że oskarżony nie był dotychczas karany, poprzez wymierzenie oskarżonemu kary 2 lat pozbawienia wolności, kary 3 lat pozbawienia wolności i kary 1 roku pozbawienia wolności i w związku z	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

	tym kary łącznej 4 lat pozbawienia wolności.	
Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Po zmianach dokonanych przez sąd odwoławczy wyrokiem wydanym w II instancji, jak już wskazywano, odpadła potrzeba orzekania względem oskarżonego R. S. kary łącznej, ponieważ skazany zostaje za popełnienie tylko jednego przestępstwa. Okoliczności, które zostały uwzględnione przy wymiarze kar za to przestępstwo zostały szczegółowo przedstawione w punkcie 3.1 in fine niniejszego uzasadnienia.		
Wniosek		
Z tym zarzutem nie powiązано konkretnego wniosku odwoławczego	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwiąże o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
4.1.	
Zwiąże o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	

1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Utrzymano wyrok w pozostałym zakresie wykraczającym poza dokonane zmiany.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Brak było podstaw do dalszych ingerencji w zaskarżone rozstrzygnięcie, zarówno ze względu na bezzasadność dalej idących zarzutów i wniosków odwoławczych, jak również wobec braku podstaw do uwzględniania jakichś okoliczności z urzędu przez sąd odwoławczy poza granicami wniesionych apelacji.	
1.8. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany
W punkcie 1a) wyroku sądu odwoławczego zmieniono zaskarżony wyrok w ten sposób, że w miejsce dwóch osobnych skazań za dwa odrębne przestępstwa ujęte w punktach 1 i 2 zaskarżonego wyroku, przyjęto, że opisane w tych punktach zachowania stanowią jeden czyn, dokonano jego nowego opisu i kumulatywnej kwalifikacji prawnej, po czym wymierzono oskarżonemu jedną karę 3 lat pozbawienia wolności.	
Zwięźle o powodach zmiany	
Powody zmiany zostały szczegółowo omówione w punkcie 3.1 niniejszego uzasadnienia	
5.2.2.	Przedmiot i zakres zmiany
W punkcie 1b) wyroku sądu odwoławczego uchylono zawarte w punkcie 3 zaskarżonego wyroku skazanie oskarżonego za odrębne pojedyncze przestępstwo oszustwa na szkodę A. K. (1) i uniewinniono R. S. od	

popelnienia zarzucanego mu przestępstwa opisanego w punkcie II części wstępnej wyroku.	
Zwięźle o powodach zmiany	
Sąd odwoławczy stwierdził w oparciu o analizę zeznań świadka - pokrzywdzonego, że nie został zrealizowany w pełni zestaw znamion zarzucanego przestępstwa oszustwa, gdyż nie można przypisać oskarżonemu umyślnego wprowadzania pokrzywdzonego w błąd lub wyzyskania jego błędu przed rozporządzeniem przez pokrzywdzonego własnym mieniem. Dokładniej podstawy wydania takiego rozstrzygnięcia zostały opisane w punktach 3.6 oraz 3.1 niniejszego uzasadnienia.	
5.2.3.	Przedmiot i zakres zmiany
W punkcie 1c) wyroku sądu odwoławczego uchylono zawarte w punkcie 4 zaskarżonego wyroku rozstrzygnięcie o karze łącznej.	
Zwięźle o powodach zmiany	
Wobec dokonanych zmian zaskarżonego wyroku w instancji odwoławczej, oskarżonemu zostają wymierzone kary tylko za jedno przestępstwo, wobec czego odpadają podstawy do orzekania kary łącznej.	
5.2.4.	Przedmiot i zakres zmiany
W punkcie 1d) wyroku sądu odwoławczego podwyższono do wysokości 2.584,59 zł wynagrodzenie dla radcy prawnego M. K. (7), zasądzone w punkcie 5 zaskarżonego wyroku, za obronę udzieloną oskarżonemu z urzędu przed sądem I instancji.	
Zwięźle o powodach zmiany	
Powody te zostały zaprezentowane w punkcie 3.17 niniejszego uzasadnienia.	

1.9. <i>Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</i>		
1.1.7. <i>Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</i>		
5.3.1.1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
1.1.8. <i>Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</i>		
1.10. <i>Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</i>		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
3	Zasądzono od Skarbu Państwa wynagrodzenie na rzecz adw. A. B. za obronę udzieloną oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym w kwocie 738 zł z VAT. Podstawę prawną tego rozstrzygnięcia stanowią przepisy art. 619 § 1 k.p.k. w zw. z art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k. oraz przepisy § 2, § 4 ust. 1 i 3 oraz § 17 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (j.t. Dz. U. z 2019 r., poz. 18).
4	Zasądzono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe postępowania odwoławczego na podstawie art. 627 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k., nie znajdując realnych podstaw do zwolnienia oskarżonego z obowiązku ich uiszczenia. Na wysokość wydatków złożyły się kwoty 20,- złotych ryczałtu za doręczanie pism i wezwań w postępowaniu odwoławczym oraz 738,- zł wynagrodzenia przyznanemu obrońcy z urzędu. Wysokość opłaty za obie instancje określono zgodnie z przepisami art. 2 ust. 1 pkt 5 i 3 ust. 1 oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (j.t. Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223, z późn. zm.).

7. **PODPIS**

SSO (del.) Rafał Doros SSA Waldemar Szmidt SSA Robert Kirejew

1.11. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	oskarżyciel publiczny	
Rozstrzygnięcie, rozstrzygnięcia	brak albo	rozstrzygnięcie o zakwalifikowaniu czynu zarzucanego w punkcie

ustalenie, którego dotyczy apelacja	I aktu oskarżenia jako dwóch odrębnych przestępstw ujętych w punktach 1 i 2 zaskarżonego wyroku; brak orzeczenia obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego Ł. Z. (1)		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo		

	błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana

1.12. Granice zaskarżenia	
Kolejny numer załącznika	2
Podmiot wnoszący apelację	obrońca oskarżonego

Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	rozstrzygnięcie o winie i karze wymierzonej oskarżonemu	
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	

#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana